

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

- 1.1 การกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
- 1.2 ศึกษา ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 กำหนดกรอบความคิด
- 1.4 กำหนดตัวแปร ประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.5 สร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่าที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดตามหลักการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) หาคความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 : 201)

1.6 เก็บข้อมูลจากประชากร ประชากรที่ใช้ครั้งนี้คือ คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คณะกรรมการที่ปรึกษา จำนวน 7 คน บุคลากรสถานศึกษา จำนวน 6
คนและสภานักเรียน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน

1.7 ได้ปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ เพื่อแก้ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน
ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์ เขต 1

2.1 นำผลการวิเคราะห์ปัญหาเข้าสู่ที่ประชุมการสนทนากลุ่มโดยมีปัญหา

2 ระดับ คือ

2.1.1 ปัญหาระดับน้อย ให้ดำรงรักษาหรือคงสภาพไว้

2.1.2 ปัญหาระดับมาก ให้มีการปรับปรุงหรือพัฒนา

2.2 จัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2548
ณ ห้องประชุมศุภศิลาภิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตั้งแต่เวลา 09.00 ถึงเวลา
10.00 น. เพื่อแสดงความคิดเห็น วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

2.3 ประมวลผลข้อมูลสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วม
ของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2.4 เขียนรายงานการวิจัยตามลำดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชากรในชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียน
วัดสมานประชาชน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา
บุคลากรสถานศึกษา และสภานักเรียน จำนวน 32 คน

ช่วงที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาด้านสูงสุดในการบริหาร
โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสมาน
ประชาชน เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกำหนด
คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. ผู้บริหาร/หรือ หัวหน้างาน การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แก่

1. นายเพชรรัตน์ นิมพันธ์ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. นายตรีพัฒน์ เงินบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
3. นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์
4. นายสมกิจ บุญค่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านลาด
5. นายระวุฒิ แก้วตระกูล ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดมหาโพธิเหนือ
6. นายศักดิ์ดา นรเทพ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดพิศุลงาม
7. นายไพโรจน์ โพธิ์หวี ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยครอบคลุมภาระกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน ตามแนวมาตรฐานที่ 14 คือ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารวิชาการ
2. ปัญหาการบริหารงบประมาณ
3. ปัญหาการบริหารบุคลากร
4. ปัญหาการบริหารทั่วไป

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า 4 ระดับซึ่งมีความหมาย ดังนี้ (สำราญ มีแจ้ง.

2544 : 37)

คะแนน 4 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนน 3 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนน 2 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนน 1 มีความหมายว่า	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ศึกษาความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

- 1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำมากำหนดเป็นนิยามคำศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือมากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรง (Face Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ความตรงเกิน 0.67 ทุกข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่

2.1 รศ.ดร. ธาณี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2.2 ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2.3 อาจารย์นิเวศน์ คำรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับประชากร ในพื้นที่ใกล้เคียงและมีบริบทที่คล้ายคลึงกันจำนวน 20 คนที่โรงเรียนบ้านพรหมเขต ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:201) ได้ค่าความเที่ยง 0.89

4. นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชากรจริง ของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 32 คน

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. นำประเด็นของแต่ละด้านที่ได้จัดลำดับและร่างรูปแบบ เพื่อนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญสรุปแนวความคิดที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น

2. จัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

3. นำผลจากการจัดสนทนากลุ่ม มาทำการสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ไปจัดพิมพ์
2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์และนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือถึงประชากรและผู้บังคับบัญชาของประชากรในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองภายใน 2 สัปดาห์เมื่อวันที่ 4 ถึงวันที่ 17 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2548
3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 2

1. นำข้อมูลที่เป็นปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน มาจัดเป็นปัญหามากและปัญหาน้อย
2. ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความคิดเห็น โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมศุภศิลาปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เมื่อวันที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึงเวลา 10.00 น.
3. นำผลจากผู้เชี่ยวชาญ จัดลำดับความคิดเห็นสอดคล้องกัน มาสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

เมื่อได้แบบสอบถามปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนกลับคืนมาแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยดำเนินการและใช้สถิติ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย (สำราญ มีแจ้ง.2544 :37) ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสมานประชาชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)